

ODDÍL 1: IDENTIFIKACE LÁTKY / SMĚSI A SPOLEČNOSTI / PODNIKU

1.1. Identifikátor výrobku

1.1.1 Obchodní označení **C 6000**

Název výrobku **Ředidlo do nátěrových hmot**

Odstín/varianta **C6000-: A-C0000, A-V0004, A-V0006, A-V0007, A-V0011**

Identifikace směsi	CAS	není/směs	ES	není/směs	Registrační číslo	není/směs
--------------------	-----	-----------	----	-----------	-------------------	-----------

1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití

1.2.1 Příslušná určená použití látky nebo směsi

|| Ředidlo C6000 se používá k ředění nitrocelulóзовých nátěrových hmot.

1.2.2 Příslušná nedoporučená použití látky nebo směsi

| Nedoporučuje se používat k jiným účelům, než je ředění nátěrových hmot a k umývání.

1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu

Výrobce

COLORLAK, a.s.

Továrni 1076

686 03 Staré Město

Česká republika

IČO 49444964

Informace o výrobku

Útvar jakosti a environmentu + 420 572 527 476

Odborně způsobilá osoba hradilova@colorlak.cz

Telefon + 420 572 527 111

Fax + 420 572 541 215

E-mail colorlak@colorlak.cz

1.4. Telefonní číslo pro naléhavé situace

Toxikologické informační středisko: Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2, tel. +420 224 919 293 nebo +420 224 915 402 (nepřetržitá lékařská služba); e-mail: tis.cuni@cesnet.cz

Středisko TRINS – COLORLAK, a.s., tel. +420 572527281 (nepřetržitá služba)

Poznámky: PND – podniková normativní dokumentace, HS – Harmonizovaný systém, CZ-PRODCOM – Seznam výrobků, JK – Jednotná klasifikace, CAS – Chemical Abstract Services, ES – Evropský seznam (EINECS, ELINCS), QAD – informační systém společnosti

ODDÍL 2: IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

2.1 Identifikace nebezpečnosti podle nařízení ES o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (CLP)

2.1.1 Klasifikace látky nebo směsi

Směs byla klasifikována v souladu s přílohou I a II nařízení CLP.

Třída nebezpečnosti a kategorie	Standardní věta o nebezpečnosti
Flam. Liq. 2	H225
Repr. 2	H361
Asp.Tox. 1	H304
Eye Dam 1	H318
STOT RE 2	H373
Aquatic Chronic 3	H412

Směs je klasifikována jako: hořlavá kapalina, kategorie 2, toxicita pro reprodukci, kategorie 3, toxicita při vdechnutí, kategorie 1, akutní, vážné poškození očí, kategorie 1, toxicita pro specifické cílové orgány - opakovaná expozice, kategorie 2, kategorie 3, nebezpečnost pro vodní prostředí, kategorie 3.

Úplný text tříd nebezpečnosti a standardních vět o nebezpečnosti jsou uvedeny v oddíle 16.

2.1.2 Prvky označení

Výstražný(é) symbol(y): **GHS02, GHS05, GHS08**

Signální slovo: **Nebezpečí**

Údaje o nebezpečnosti:

H225 – Vysoce hořlavá kapalina a páry.

H361 – Podezření na poškození reprodukční schopnosti nebo plodu v těle matky.

H304 – Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.

H318 – Způsobuje vážné poškození očí.

H373 – Může způsobit poškození centrálního nervového systému při prodloužené nebo opakované expozici vdechováním.

H412 – Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

Pokyny pro bezpečné zacházení:

- Všeobecné – **pro spotřebitele:**

P101 - Je-li nutná lékařská pomoc, mějte po ruce obal nebo štítek výrobku

P102 - Uchovávejte mimo dosah dětí.

P103 - Před použitím si přečtěte údaje na štítku.

- prevence – **pro spotřebitele:**

P210 - Chraňte před teplem, horkými povrchy, jiskrami, otevřeným ohněm.

P261 - Zamezte vdechování par/aerosolů.

P280 - Používejte ochranné rukavice/ ochranný oděv/obličejový štít.

- reakce – **pro spotřebitele i průmysl:**

P303 + P361 + P353 - PŘI STYKU S KŮŽÍ (nebo s vlasy): Veškeré kontaminované části oděvu okamžitě svlékněte. Opláchněte kůži vodou/ osprchujte

P304 + P341 - PŘI VDECHNUTÍ: Při obtížném dýchání přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání.

P305 + P351 + P338 - PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny, a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.

P370 + P378 – V případě požáru: K uhašení použijte pěnu (odolná alkoholu), oxid uhličitý, postříkovou mlhu, prášek.

- skladování - **pro spotřebitele i průmysl:**

P403 + P233 - Skladujte na dobře větraném místě. Uchovávejte obal těsně uzavřený.

- odstraňování - **pro spotřebitele i průmysl:**

P501 - Odstraňte obsah/obal předáním osobě oprávněné k likvidaci odpadů nebo na místě určeném obcí

Obsahuje: toluen (označení ES 203-625-9), xylen technický (označení ES 905-588-0), butan-1-ol (označení ES 200-751-6), 2-methylpropan-1-ol (označení ES 201-148-0)

Požadavky na uzávěry odolné proti otevření dětmi a hmatatelné výstrahy:

uzávěry odolné proti otevření dětmi - **ano**

hmatatelné výstrahy - **ano**

Obsah těkavých organických látek (VOC) ve výrobku:

podkategorie produktů podle vyhlášky č. 355/2002 Sb. (2004/42/ES): **neklasifikován**

2.3 Další nebezpečnost

Směs nespĺňuje kritéria pro látky perzistentní, bioakumulativní a toxické (látek PBT) nebo látky vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní (látky vPvB). Žádná z látek obsažených ve směsi není uvedena v seznamu PBT nebo vPvB Evropské chemické kanceláře (ECB). Výrobek obsahuje látky, které mají potenciál poškozovat ozónovou vrstvu a potenciál fotochemické tvorby ozónu (PCOP > 0,5). Xylen a toluen jsou látkami znečišťujícími vodu (WHC 2), ostatní látky uvedené v bodě 3.2 slabě znečišťují vodu (WHC 1). Výrobek je zdrojem emisí organických látek do ovzduší (viz údaje uvedené v tomto oddíle, bodě 2.1.1.2). Záměna nehrozí (specifický zápach), pokud je výrobek uchovávan v originálních obalech s označením. Při použití v nevětraném prostředí může dojít k nadržání organických par. Při vystavení vysokým teplotám může dojít k zahoření a výbuchu. Při požáru se mohou tvořit nebezpečné plyny. Páry mohou tvořit výbušnou směs se vzduchem. Páry jsou těžší než vzduch. Mohou se soustřďovat v níže položených prostorách – sklepech, kanalizaci.

ODDÍL 3: SLOŽENÍ / INFORMACE O SLOŽKÁCH

3.1 Látky – netýká se

3.2 Směsi

3.2.1 Složení - směs aromatických uhlovodíků, esterů a alkoholů (aceton, butanoly, butyl-acetát, benzin, toluen, xylen) (podle PND)

3.2.2 Údaje o nebezpečných složkách - podle nařízení 1907/2006/ES a směrnice 1272/2008/ES (CLP)

Číslo/označení ES	Číslo CAS Registrační číslo REACH	Název	Obsah v % hm. v přípravku	Klasifikace CHEM		Klasifikační limit (v %)	Klasifikace	Poznámky pro látky / směsi
				Kódy tříd a kategorií nebezpečnosti (CLP)	Kódy vět o nebezpečnosti (CLP)			
203-625-9	108-88-3 01-2119471310-51	Toluen	0 - 67	Flam. Liq. 2 Repr. 2 Asp. Tox. 1 STOT RE 2 * Skin Irrit. 2 STOT SE 3	H225 H361d *** H304 H373 ** H315 H336			
204-658-1	123-86-4 01-2119485493-29	n-Butyl-acetát	0 - 67	Flam. Liq. 3 STOT SE 3	H226 H336		EUH066	
905-588-0	01-2119539452-40	Xylen technický (směs s ethylbenzenem)	0 - 50	Flam. Liq. 3 Asp. Tox. 1 Acute Tox. 4 * Acute Tox. 4 * Skin Irrit. 2 Eye Irrit. 2 STOT SE 3 STOT RE 2	H226 H304 H332 H312 H315 H319 H335 H373		UVCB	
200-662-2	67-64-1 01-2119471330-49	Aceton, propan-2-on	8 - 30	Flam. Liq. 2 Eye Irrit. 2 STOT SE 3	H225 H319 H336		EUH066	
201-148-0	78-83-1 01-2119484609-23	2-Methylpropan-1-ol, isobutylalkohol	0 - 15	Flam. Liq. 3 STOT SE 3 Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1 STOT SE 3	H226 H335 H315 H318 H336			
200-661-7	67-63-0 01-2119457558-25	Propan-2-ol, isopropylalko- hol	0 - 10	Flam. Liq. 2 Eye Irrit. 2 STOT SE 3	H225 H319 H336			
200-578-6	64-17-5 01-2119457610-43	Ethanol	0 - 10	Flam. Liq. 2 Eye Irrit. 2	H225 H319			
200-751-6	71-36-3 01-2119484630-38	Butan-1-ol, butylalkohol	0 - 10	Flam. Liq. 3 Acute Tox. 4 * STOT SE 3 Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1 STOT SE 3	H226 H302 H335 H315 H318 H336			
921-024-6	01-2119475514-35	Uhlovodíky, C6-C7, n- alkany, isoalkany, cyklické, < 5 % n-hexanu	0 - 6	Flam. Liq. 2 Asp. Tox. 1 Skin Irrit. 2 STOT SE 3 Aquatic Chronic 2	H225 H304 H315 H336 H411			P

Číslo/označení ES	Číslo CAS Registrační číslo REACH	Název	Obsah v % hm. v přípravku	Klasifikace CHEM		Klasifikace	Poznámky pro látky / směsi
				Kódy tříd a kategorií nebezpečnosti (CLP)	Kódy vět o nebezpečnosti (CLP)		
205-500-4	141-78-6 01-2119475103-46	Ethyl-acetát	0 - 8	Flam. Liq. 2 Eye Irrit. 2 STOT SE 3	H225 H319 H336	EUH066	
Poznámky	<p><i>Poznámka P:</i> Klasifikace látky jako karcinogenní nebo mutagenní není povinná, jestliže lze prokázat, že látka obsahuje méně než 0,1 % hmotnostních benzenu (číslo EINECS 200-753-7). Není-li látka klasifikována jako karcinogenní, použijí se alespoň pokyny pro bezpečné zacházení (P102-) P260-P262-P301 + P310-P331 (tabulka 3.1) nebo S-věty (2-)23-24-62 (tabulka 3.2). Tato poznámka se vztahuje pouze na některé složitě látky uvedené v části 3, které vznikají při zpracování ropy.</p>						

UVCB: látky s neznámým nebo proměnlivým složením, komplexní reakční produkty nebo biologické materiály

Obsah látek je uveden jako maximální množství nebo rozsah množství v uvedených odstínech/variantách uvedených v oddíle 1.

Údaje o omezování expozice jsou uvedeny v oddíle 8.

Obsah těžkých organických látek je uveden v oddíle 2.

Texty standardních vět a klasifikací jsou uvedeny v oddíle 16 tohoto bezpečnostního listu.

ODDÍL 4: POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

4.1 Popis první pomoci

Obecné zásady první pomoci: Při poskytování první pomoci je nutné zajistit především bezpečnost zachraňujícího i zachraňovaného! V každém případě se vyvarujeme chaotického jednání. Postižený by měl mít duševní i tělesný klid. Při poskytování první pomoci nesmí postižený prochladnout. *PO-ZOR! Vždy, když se jedná o špatně větrané prostory, je třeba počítat s možností, že prostor je zamořený!* Při nutnosti lékařského vyšetření vždy vezměte s sebou originální obal s etiketou, popřípadě bezpečnostní list dané látky nebo přípravku!

Při nadýchání: Okamžitě přerušte expozici, dopravte postiženého na čerstvý vzduch (sundejte kontaminovaný oděv); zajistěte postiženého proti prochladnutí, zajistěte lékařské ošetření vzhledem k časté nutnosti dalšího sledování po dobu nejméně 24 hodin.

Při styku s kůží: Odložte potřísněný oděv; omyjte postižené místo velkým množstvím pokud možno vlažné vody; pokud nedošlo k poranění pokožky, je možné použít mýdlo, mýdlový roztok nebo šampon; zajistěte lékařské ošetření, zejména přetrvává-li podráždění kůže.

Při zasažení očí: Ihned vyplachujte oči proudem tekoucí vody, rozevřete oční víčka (třeba i násilím); pokud má postižený kontaktní čočky, neprodleně je vyjměte. Výplach provádějte nejméně 10 minut; zajistěte lékařské, pokud možno odborné ošetření.

Při požití: NEVYVOLÁVEJTE ZVRACENÍ! Pokud postižený zvrací, dbejte, aby nevdechl zvratky (protože při vdechnutí těchto kapalin do dýchacích cest i v nepatrném množství je nebezpečí poškození plic).

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

Výrobek může mít nepříznivé účinky na zdraví při vdechování a absorpci přes pokožku. Páry mohou způsobit nevolnost. Dráždí oči, dýchací orgány a kůži s nebezpečím vážného poškození očí, opakovaná expozice může způsobit vysušení nebo popraskání kůže, vdechování par může způsobit ospalost a závratě.

4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření.

|| Zajistěte lékařské ošetření vzhledem k nutnosti dalšího sledování; originální obal s etiketou, popřípadě bezpečnostní list dané látky vezměte s sebou.

ODDÍL 5: OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU

5.1 Hasiva

Vhodná hasiva: Pěna (odolná alkoholu), oxid uhličitý, postřiková mlha, prášek

Nevhodná hasicí média: Proud vody

5.2 Zvláštní nebezpečí

Možné ohrožení zplodinami hoření (oxidy uhlíku, organické páry), může výbušně reagovat.

5.3 Pokyny pro hasiče

|| Při velkých požárech použijte dýchací přístroje (Self-contained Breathing Apparatus SCBA), ochranný protichemický oblek, speciální obuv, rukavice a ochranu hlavy (podle vyhlášky č. 246/2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

ODDÍL 6: OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU

6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy

6.1.1 Pro pracovníky kromě pracovníků zasahujících v případě nouze

Výpary nevdechujte. Zabraňte kontaktu s kůží a očima. Uchovávejte odděleně od zdrojů zapálení - Zákaz kouření. Použijte osobní ochranné prostředky (rukavice a brýle, ochranný oblek, obuv) uvedené v oddíle 8. **NE** otevřený oheň, jiskry, zdroje vznícení. Při úniku je nutná lokální evakuace. Izolujte znečištěnou plochu nejméně do vzdálenosti 50 až 100 m ve všech směrech. Zůstávejte ve směru větru. Při velkém úniku dodržujte vzdálenost nejméně 300 m, při automobilové nehodě nejméně 800 m ve všech směrech. Uvědomte integrovaný záchranný systém o nehodě.

6.1.1 Pro pracovníky zasahující v případě nouze

Pracovníci zasahující v případě nouze musí mít osobní ochranné oděvy vyhovující (viz oddíl 5)

6.2 Opatření na ochranu životního prostředí

Zabraňte rozšíření nátěrových hmot do okolí, vniknutí do kanalizace, vodních toků. Ohradte unikající materiál.

6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění

6.3.1 Pokyny jak omezit únik rozlité látky nebo směsi

Uchovávejte nádoby s látkou směsí těsně uzavřené v chladu, nevystavujte je slunečnímu záření. Při rozlité malého množství použijte absorbent. Při rozlité velkého množství volejte pracovníky záchranného systému. Vždy únik oznamte vedoucímu pracoviště.

6.3.2 Pokyny, jak odstranit rozlitou látku nebo směs

Odsajte, popř. posbírejte tuto látku do označeného kontejneru a předejte k likvidaci oprávněné osobě. Malá množství nechte nasáknout do absorbentu (vermikulit), shromážděte do sběrných nádob a likvidujte podle předpisů předáním osobě oprávněné k likvidaci nebezpečných odpadů.

6.3.3 Další informace týkající se rozlité a úniku

V případě, že je únik je větší než 2500 tun směsi, došlo k úmrtí, zranění nejméně 6 zaměstnanců nebo fyzických osob zdržujících se v objektu nebo zařízení s hospitalizací více než 24 hodin, zranění nejméně 1 osoby mimo objekt nebo zařízení s hospitalizací více než 24 hodin, poškození 1 nebo více obydlí mimo objekt nebo zařízení, které se stalo v důsledku havárie neobyvatelné, nutnost provedení evakuace nebo ukrytí osob v budovách po dobu delší než 2 hodiny, celková přepočtená doba evakuace nebo ukrytí osob nesmí přesáhnout 1000 hodin (počet osob x doba), přerušení dodávky pitné vody, elektrické a tepelné energie, plynu nebo telefonního spojení po dobu delší než 2 hodiny, celková přepočtená doba přerušení nesmí přesáhnout 1000 hodin (počet osob x doba), jedná se o závažnou havárii a je nutné ji oznámit krajskému úřadu a České inspekci životního prostředí. Po likvidaci takovéto havárie je nutné sepsat a zaslat dozorovým orgánům konečnou zprávu o vzniku a dopadech závažné havárie.

Pokud dojde k nehodě při přepravě, musí se sepsat zpráva o nehodě, když se vyskytne zranění s intenzivním lékařským ošetřením nebo s minimálně jednodenním pobytem v nemocnici nebo pracovní neschopností minimálně třídenní; únik látky přesáhne (přepravní kategorie 2 - 333 kg/l); hmotné škody na životním prostředí > 50 000 euro (mimo dopravní prostředky a nákladu); účast orgánů – zásahových jednotek nejméně 3 hodiny.

6.4 Odkaz na jiné oddíly

Informace o omezování expozice a likvidaci jsou uvedeny v oddílech 8 a 13 tohoto bezpečnostního listu.

ODDÍL 7: ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ

7.1 Opatření pro bezpečné zacházení

7.1.1 Konkrétní doporučení

Uzemněte obal a odběrové zařízení. Používejte elektrické/ ventilační/ osvětlovací zařízení do výbušného prostředí. Používejte pouze nářadí z ne-jiskřícího kovu. Proveďte preventivní opatření proti výbojům statické elektřiny. Na pracovišti zajistit dobré větrání, vyloučit zápalné zdroje, zabránit kontaktu s vlhkostí a vysokým teplotám. Nekuřte. Nezahřívajte tuto látku, neodpařujte v blízkosti plamene a horkých předmětů. Pracovníci přicházející do styku s uvedenými přípravky musí dodržovat pravidla o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, se kterými musí být seznámeni. Při velkém rozsahu prací používejte zařízení na zachytávání emisí. Při malém rozsahu používejte pouze v dobře větraných prostorách, popřípadě v odsávaných prostorách.

7.1.2 Pokyny týkající se obecné hygieny při práci

Při práci nejzte, nepijte, nekuřte. Kontaminovaný oděv odložte a použijte až po vyprání. Po práci se osprchujte. Před jídlem si umyjte ruce vodou a mýdlem. *Při práci s náterovými hmotami a ředidly nepoužívejte kontaktní čočky.*

7.2 Skladování

Výrobek musí být skladován v originálním balení, v chladných, suchých, dobře větratelných skladech, při teplotě +5 až +25°C nesmí přesáhnout 60°C). Nebezpečné látky smějí být skladovány jen na místech k tomu určených v předepsaném množství a v bezpečných obalech; na obalech musí být vyznačen jejich obsah a bezpečnostní označení. Společně skladovat se smějí jen ty nebezpečné látky (jejich směsi), které spolu nebezpečně nereagují. Zamezte styku s oxidujícími látkami, silnými kyselinami a louhy. Sklad vybavte havarijními jímkami, hasicími přístroji, sanačními prostředky (vapex, lopata, náhradní obal), zdrojem pitné vody a lékárníčkou. Při skladování musí být vyloučena záměna a vzájemné škodlivé působení uskladněných chemických látek a chemických přípravků a zabráněno jejich pronikání do životního prostředí a ohrožení zdraví lidu. Při skladování dodržujte množství limity zvedené v ČSN 65 0201 (pro první třídu nebezpečnosti 100 m³ v přepravních obalech, 500 m³ v kontejnerech nebo mobilních nádržích, 5000 m³ ve skladovacích nádržích, popřípadě nejvýše 100 m³ hořlavých kapalin všech tříd nebezpečnosti). Třída skladování (Lagerung Klasse – LGK) **3.A** (Hořlavé kapaliny I. a II. třídy nebezpečnosti)

7.3 Specifické konečné / specifická konečná použití

Doporučení a náterové postupy jsou uvedeny v podnikové normativní dokumentaci a katalogovém listu náterové hmoty

ODDÍL 8: OMEZOVÁNÍ EXPOZICE / OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

8.1 Kontrolní parametry

8.1.1 Expoziční limity:

podle přílohy č. 2 nařízení vlády, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ES limity jsou uvedeny podle přílohy ke směrnici Evropské komise 2000/39/ES. Pokud nejsou hodnoty uvedeny, není látka sledována, nebo údaj není v současné době k dispozici.

CAS	Název látky	PEL v mgm ⁻³	NPK – P v mgm ⁻³	Poznámky	Faktor přepočtu na ppm	ES 8 hodin v mgm ⁻³	ES 8 hodin v ppm	ES krátká doba v mgm ⁻³	ES krátká doba v ppm	ES poznámka
	Benzíny (technická směs uhlovodíků)	400	1000							
	Butanoly	300	600	D	0,330					
100-41-4	Ethylbenzen	200	500	D	0,230	442	100	884	200	pokožka
108-88-3	Toluen	200	500	D	0,266	192	50	384	100	pokožka
123-86-4	Butyl-acetát	950	1200		0,211					
1330-20-7	Xylen	200	400	D	0,230	221	50	442	100	pokožka
141-78-6	Ethyl-acetát	700	900		0,278					
64-17-5	Ethanol	1000	3000		0,532					
67-63-0	Propan-2-ol	500	1000	D	0,407					
67-64-1	Aceton	800	1500		0,421	1210	500	-	-	-
K bodu Poznámky:		D – při expozici se významně uplatňuje pronikání látky kůži nebo silný dráždivý účinek na kůži PEL- přípustný expoziční limit, NPK – nejvyšší přípustná koncentrace								

8.1.2 Biologický expoziční index (BEI):

podle přílohy č. 2 vyhlášky, kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli: v moči na konci směny pro toluen, xylen a ethylbenzen

8.1.3 Limity pro vnitřní prostředí pobytových místností:

podle vyhlášky, kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb: vnitřní pobytové místnosti: pro toluen 300 µg.m⁻³, xyleny a ethylbenzen 200 µg.m⁻³

8.1.4 Další limity

|| DNEL - Derived No Effect Level (Odvozené úrovně, při kterých nedochází k nepříznivým účinkům) – nejsou k dispozici

|| PNEC – Predicted No Effect Concentration (odhad koncentrace, při které nedochází k nepříznivým účinkům) - nejsou k dispozici

8.2 Omezování expozice

8.2.1 Vhodné technické kontroly

Zajistěte těsnost zařízení a dobře větrejte prostory. Provádějte měření koncentrace organických par. Dodržujte pracovní hygienu (viz oddíl 7). U chemické látky, která se vstřebává kůží nebo sliznicí a u chemické látky nebo prachu, které mají dráždivý účinek na kůži, je nezbytné zajistit, aby zaměstnanec byl vybaven vhodným osobním ochranným pracovním prostředkem. Při práci s chemickou látkou nebo prachem musí být zajištěno dostatečné a účinné větrání a místní odsávání od zdroje chemické látky nebo prachu a uplatněna technická a technologická opatření, která napomáhají ke snížení úrovně chemické látky nebo prachu v pracovním ovzduší.

8.2.2 individuální ochranná opatření včetně osobních ochranných prostředků

Ochrana očí a obličje: ochranné brýle nebo bezpečnostní štít

Ochrana kůže a rukou: Vhodné ochranné pracovní rukavice odolné proti chemikáliím (EN 374) i pro delší, přímý kontakt (doporučeno: index ochrany 6, odpovídající > 480 minutám doby permeace podle EN 374): např. z nitrilkaučuku (0,4 mm), chloroprenkaučuku (0,5 mm), polyvinylchloridu (0,7 mm) a další. Vzhledem k mnoha podmínkám (např. teplotě), je třeba počítat s tím, že skutečná doba používání rukavic odolných proti chemikáliím může být podstatně kratší než je doba permeace určená podle EN 374. Na ochranu kůže použijte vhodný pracovní oděv a vhodnou pracovní obuv.

Ochrana dýchacích orgánů: Při krátkodobé expozici nebo nízkých koncentracích použít respirátor s filtrem proti organickým parám a prachu, při vysokých koncentracích a dlouhodobých expozicích je nutný izolační dýchací přístroj

8.3 Omezování expozice životního prostředí

Dobře uzavírejte obaly po skončení práce, zakrývejte obaly během práce, očistěte obaly od znečištění během práce, stabilně ukládejte obaly, zamezte převrácení nezajištěného obalu.

ODDÍL 9: FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

Vzhled	kapalina bez cizích, mechanických nečistot	ČSN EN ISO 1513
Barva	čirá, průhledná	ČSN 67 3011
Zápach	po organických rozpouštědlech	
Reakce (pH)	nepoužitelné	
Bod tání/bod tuhnutí	neprovádí se	
Počáteční bod varu a rozmezí bodu varu	neprovádí se	
Bod vzplanutí	3°C	ČSN EN 456
Bod hoření	11°C	ČSN 65 6212
Teplota vznícení	445°C	ČSN 33 0371
Hořlavost - teplotní třída	T2	ČSN 33 0371
Hořlavost	hořlavá kapalina I. třídy nebezpečnosti	
Rychlost odpařování	u nátěrových hmot se nestanovuje	
Meze výbušnosti dolní	0,5% obj. (pro benzíny)	horní 19% obj. (pro ethanol)
Tenze par (při 20°C)	0,66 hPa (pro butan-1-ol) až 233 hPa (pro propan-2-on)	
Hustota	790 - 880 kgm⁻³	ČSN EN ISO 2811-1, DIN 53 217/3
Rozpuštnost ve vodě	nemísitelný	
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda	log Pow 0,05 (pro propan-2-ol) až 6 (pro benzíny)	
Výhřevnost	34,87 MJ/kg	ČSN 65 6169
Spalné teplo	37,05 MJ/kg	ČSN 65 6169
Viskozita	nestanovuje se, u nátěrových hmot je specifickou vlastností výtoková doba	
Výbušné vlastnosti	při vystavení vysokým teplotám uzavřeného obalu může dojít k výbuchu	
Oxidační vlastnosti	nevykazuje oxidační vlastnosti	
Hustota par (vzduch = 1)	> 1	

9.2 Další informace

Výtoková doba (Øtrysky 3 mm při 23/50)	< 30 s	ČSN EN ISO 2431
Průměrné povrchové napětí při 25°C	< 33 mN/m	
Obsah netěkavých složek	nejméně 0%	ČSN EN ISO 3251 (ČSN 67 3016)

|| Obsah těkavých organických látek (VOC) ve výrobku:

|| hustota **790 – 880 kgm⁻³**
|| obsah celkového organického uhlíku nejvýše **0,820 kg/kg**

Údaje k obsahu těkavých organických látek uváděných na označování jsou uvedeny v oddíle 2.

ODDÍL 10: STÁLOST A REAKTIVITA

10.1 Reaktivita

10.2 Chemická stabilita

10.3 Možnost nebezpečných reakcí

10.4 Podmínky, kterých je třeba zabránit

Zamezte působení teploty nad 60°C. Při dodržení předpisů při skladování a manipulaci je přípravek stabilní. Při práci s barvou je nutné dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

10.5 Neslučitelné materiály, kterých je třeba se vyvarovat

Oxidanty, silné kyseliny a louhy

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu

Oxidy uhlíku, dusíku, organické páry.

ODDÍL 11: TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

11.1 Informace o toxikologických účincích

Nátěrová hmota vzhledem k obsahu organických rozpouštědel může působit narkoticky a dráždivě, při překročení limitů může způsobit nevolnost až „opilst“; možnost poškození CNS, jater a ledvin. Při dlouhotrvajícím a intenzivním kontaktu s pokožkou dochází k odmaštění, vysušení a podráždění pokožky až zánětu kůže (dermatitis).

Akutní toxicita

Údaje jsou převzaty z bezpečnostních listů dodavatelů surovin, publikace Marhold: Průmyslová toxikologie, ChemDAT Merck, UCLID SDS. Pokud nejsou uvedeny, nejsou v současné době k dispozici. Hodnoty uvedené pro směs jsou počítány podle přílohy I CLP.

CAS	Název látky	LD50 oral, krysa v mg/kg	LC50 ihl. krysa páry v mg/l	LC50 ihl. krysa plyny v ppm	LD50 derm králík v mg/kg	LDLo oral hm v mg/kg
67-64-1	Aceton	5 800	76	50100	20 000	714
	Benzíny	5000	12		3160	
123-86-4	Butyl-acetát	10 768	9,66	2000	5000	
71-36-3	Butan-1-ol	790	17,76	8000	3400	500
64-17-5	Ethanol	6200	16	45000	20000	
141-78-6	Ethyl-acetát	5 620	200	8000	18000	
78-83-1	2-Methylpropan-1-ol	2 460	19,9	20000	3400	
67-63-0	Propan-2-ol	5 280	72,6		12800	
108-88-3	Toluen	636	28,1	4000	12124	50
1330-20-7	Xylen	4 300	29	8000	1700	50
	Směs	642	7	1649	2850	

LD-letální dávka, LC-letální koncentrace, oral-orální, hm-člověk, derm-dermální, ihl-inhalační

Žiravost/dráždivost pro kůži

Směs může dráždit kůži. Při dlouhotrvajícím a intenzivním kontaktu s pokožkou dochází k odmaštění, vysušení a podráždění pokožky až zánětu kůže (dermatitis).

Vážné poškození očí / podráždění očí

Butanoly obsažené ve směsi způsobují, že celá směs vážně poškozuje oči.

Senzibilizace dýchacích cest / senzibilizace kůže

Není prokázána, u citlivých osob je však možná.

Mutagenita v zárodečných buňkách

Směs neobsahuje látky klasifikované jako mutageny, u přípravku nejsou údaje k dispozici.

Karcinogenita

Směs neobsahuje látky klasifikované jako lidské kancerogeny, u přípravku nejsou údaje k dispozici.

Toxicita pro reprodukci

Směs obsahuje látky klasifikované jako teratogeny – kategorie 3 (toluen).

Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice

Směs obsahuje látky s touto vlastností (butanoly, propan-2-ol, ethyl- a butyl-acetát, toluen) a vykazuje tedy tuto třídu nebezpečnosti.

Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice

Směs obsahuje látky s touto vlastností (toluen)

Nebezpečnost při vdechnutí

Směs obsahuje látky s touto vlastností (benzín)

Další informace

V současné době nejsou k dispozici.

ODDÍL 12: EKOLOGICKÉ INFORMACE

12.1 Ekotoxicita

Údaje jsou uvedeny pro látky, které by svými vlastnostmi nejvíce mohly ovlivnit chování přípravku v životním prostředí. Pro směs byly hodnoty spočítány podle přílohy I CLP.

CAS	Název látky	LC50 pro vodní organismy v mg/l	EC50 pro řasy v mg/l	EC50 pro bezobratlé v mg/l	BSK ₅ v g/g	CHSK v g/g	BSK ₅ /CHSK	BCF
67-64-1	Aceton	55400	1700	12600	1,85	2,07	0,89	0,69
	Benzíny	>100		4,3	0,07	0,13	0,54	
123-86-4	Butyl-acetát	62	674,7	73		2,32	>0,58	4 - 14
71-36-3	Butan-1-ol	2300	500	2237		2,47	0,76	1,71
64-17-5	Ethanol	8140	5000	10800		1,7		0,57
141-78-6	Ethyl-acetát	270	1000	164				
78-83-1	2-Methoxypropan-1-ol	2030	1250	1250	0,41	2,46	0,17	
67-63-0	Propan-2-ol	9640	150	11,5				
108-88-3	Toluen	13	125 - 160	270		2,52		13,2
1330-20-7	Xylen	86	160	165	2,53	2,62	0,97	>8,5
	Výrobek	22	17	204				

12.2 Perzistence a rozložitelnost

Pro směs nejsou údaje k dispozici

12.3 Bioakumulační potenciál (BCF)

Pro směs nejsou údaje k dispozici, pro látky obsažené v přípravku jsou údaje uvedeny v tabulce

12.4 Mobilita v půdě

Směs je nízko viskózní kapalina, hrozí tedy rozptýlení na velkou vzdálenost v případě úniku do životního prostředí a ohrožení podzemních vod.

12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB

Směs nesplňuje kritéria pro látky perzistentní, bioakumulativní a toxické (látek PBT) nebo látky vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní (látky vPvB) – viz oddíl 2.

12.6 Jiné nepříznivé účinky

Těkavé organické látky obsažené ve směsi mají potenciál poškozovat ozónovou vrstvu a potenciál fotochemické tvorby ozónu (Potential to Create Ozone Photochemically - PCOP > 0,5). Směs znečišťuje vodu, třída nebezpečnosti pro vodu (Water Hazard Class) **2 znečišťující** (vlastní hodnocení nátěrové hmoty)

ODDÍL 13: POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ

13.1 Informace o zařazení podle katalogu odpadů

Uvedené údaje jsou pouze orientační, původce odpadu musí postupovat podle konkrétní situace při používání nátěrových hmot.

podle vyhlášky – Katalog odpadů	Katalogové číslo odpadu	Název odpadu	ADR/RID odpadu
	07 07 04*	Jiná organická rozpouštědla, promývací kapaliny a matečné louhy	UN 1993, 3, II
	14 06 03*	Jiná rozpouštědla a směsi rozpouštědel	UN 1993, 3, II
	20 01 13*	Rozpouštědla	UN 1993, 3, II
	15 01 10*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	neklasifikován
Příloha č. 5 k zákonu o odpadech	Složka, která podle tohoto zákona činí odpad nebezpečným	C41 organická rozpouštědla, s výjimkou halogenovaných rozpouštědel	
	Kód basilejské úmluvy	Y12 odpad z výroby, přípravy a použití inkoustů, barviv, pigmentů, barev, laků a nátěrů	

13.2 Metody odstraňování přípravku a kontaminovaného obalu:

Použitý, řádně vyprázdněný obal odevzdejte na sběrné místo obalových odpadů. Obaly se zbytkem výrobku odkládejte na místě určeném obcí k odkládání nebezpečných odpadů nebo předejte osobě oprávněné k nakládání s nebezpečnými odpady.

13.3 Právní předpisy o odpadech

Při likvidaci zbytků nátěrových hmot, ředidel a jejich odpadů je nutno postupovat v souladu se zákonem o odpadech, ve znění prováděcích předpisů (vyhlášky - Katalog odpadů, vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady). Zbytky našich nátěrových hmot je možno likvidovat v souladu se zněním jmenovaných předpisů.

ODDÍL 14: INFORMACE PRO PŘEPRAVU

14.1 Číslo OSN: UN 1993

14.2 Náležitý název OSB pro zásilku:

LÁTKA HOŘLAVÁ KAPALNÁ, J.N. (OBSAHUJE TOLUEN, XYLEN TECHNICKÝ)

14.3 Třída / třídy nebezpečnosti pro přepravu

3 Hořlavé kapaliny

14.4 Obalová skupina

II střední nebezpečí

14.5 Nebezpečnost pro životní prostředí

Nebezpečná věc nespĺňuje kritéria pro označování látek ohrožujících životní prostředí u kusů nad 5 litrů / 5 kg.

14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele

V množství do 333 litrů je předmětem ADR podle článku 1.1.3.6 (vynětí z platnosti pro množství v kusech přepravovaná jednou dopravní jednotkou). Pro vynětí z platnosti podle kapitoly 3.4 (nebezpečné věci balené v omezených množstvích) platí 3 litr, celková brutto hmotnost kusu nesmí překročit 30 kg, brutto hmotnost podložek a fólií nesmí překročit 20 kg. Průjezd tunely kategorie E je zakázán u kusové přepravy. Průjezd tunely kategorie D a E je zakázán u cisternové přepravy. Pokyny pro případ nehody jsou nutné.

14.7 Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL 73/78 a předpisu IBC

Naše nátěrové hmoty nejsou přepravovány v tancích.

ODDÍL 15: INFORMACE O PŘEDPISECH

Na žádnou z látek obsažených ve směsi se nevztahují nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2037/2000 ze dne 29. června 2000 o látkách, které poškozují ozónovou vrstvu (2), nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 ze dne 29. dubna 2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS (3) nebo nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 689/2008 ze dne 17. června 2008 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

Právní předpisy týkající se ochrany osob: Zákoník práce, zákon o veřejném zdraví, nařízení vlády, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, vyhláška, kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, vyhláška, kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí obytných místností některých staveb (některé údaje týkající se limitů jsou uvedeny v oddíle 6, 7 a 8. Toluén podléhá omezení použití a nesmí se uvádět na trh nebo používat jako látka nebo ve směsích v koncentraci 0,1 % hmotnostních nebo vyšší, pokud je látka nebo směs používána v lepidlech nebo v barvách nanášených stříkáním určených pro prodej široké veřejnosti. Spotřebitel tedy smí nátěrovou hmotu ředitelnou tímto ředidlem nanášet pouze válečkem nebo štětcem.

Právní předpisy týkající se ochrany životního prostředí: Zákon o ochraně ovzduší, zákon o odpadech, vodní zákon, zákon o obalech, zákon o chemických látkách a přípravcích, zákon o prevenci závažných havárií. Z hlediska prevence závažných havárií je směs zahrnutá jako vysoce hořlavá kapalina - skupina 7b s limitem 5000 tun pro skupinu A a 50000 tun pro skupinu B. Limity pro závažnou havárii jsou uvedeny v oddíle 6.

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti

V současné době nejsou k dispozici údaje z posouzení chemické bezpečnosti pro látky obsažené ve směsi.

ODDÍL 16: DALŠÍ INFORMACE

16.1 Upozornění

Údaje v bezpečnostním listu výrobku jsou data odpovídající současným technickým znalostem. Výrobek smí být použit pouze způsobem uvedeným v technické dokumentaci výrobku. Bezpečnostní list je sestaven na základě přílohy Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky. Klasifikace je

provedena metodami podle příloh nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí a vyhlášky č. 402/2011 Sb. o hodnocení nebezpečných vlastností chemických látek a chemických směsí a balení a označování nebezpečných chemických směsí. Bezpečnostní list je dokumentem systému řízení jakosti a environmentu. Důvodem revize bezpečnostního listu je změna právních předpisů a doplnění údajů o chemických látkách. Revidované informace jsou označeny jednoduchou a dvojitou svislou čarou u levého okraje.

16.2 Pokyny pro školení

Pracovníci, kteří přicházejí do styku s nebezpečnými látkami, musí být organizací v potřebném rozsahu seznámeni s účinky těchto látek, se způsoby, jak s nimi zacházet, s ochrannými opatřeními, se zásadami první pomoci, s potřebnými asanačními postupy a s postupy při likvidaci poruch a havárií. Právnícká osoba anebo podnikající fyzická osoba, která nakládá s tímto chemickou směsí, musí být prokazatelně proškolená z bezpečnostních pravidel a údajů uvedenými v bezpečnostním listu.

16.3 Používaná legislativa

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006, zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích, vyhláška č. 402/2011 Sb. o hodnocení nebezpečných vlastností chemických látek a chemických směsí a balení a označování nebezpečných chemických směsí, zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech, vyhláška č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů, vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, zákon č. 258/2000 Sb. o veřejném zdraví, nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, vyhláška č. 6/2003 Sb., kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb, zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, vyhláška č. 337/2010 Sb., o emisních limitech a dalších podmínkách provozu ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší emitujících a užívajících těkavé organické látky a o způsobu nakládání s výrobky obsahujícími těkavé organické látky, vyhláška č. 201/2012 Sb., o zjišťování emisí ze stacionárních zdrojů a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, zákon č. 477/2001 Sb. o obalech, zákon č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií, vyhláška č. 48/1982 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, sdělení č. 11/2015 Sb.m.s. (ADR), sdělení č. 19/2015 Sb.m.s. (RID), české státní normy

16.4 Používané zdroje dat

Marhold: Přehled průmyslové toxikologie, ChemDAT MERCK, bezpečnostní listy dodavatelů surovin pro výrobu nátěrových hmot, Seznam EINECS/ELINCS ECB EHS (Evropská chemická kancelář – Evropský informační systém o látkách), Seznam NLP, podniková dokumentace k výrobkům, databáze TOXNET (Toxicology Data Network : HSDB -Hazardous Substances Data Bank), ECB (Evropská chemická kancelář) - UCLID SDS, Evropská chemická agentura (ECHA)

16.5 Výstražné symboly, R-věty a H/EUH – věty použité v oddíle 3

Acute Tox. 4 - Akutní toxicita, kategorie 4; Aquatic Chronic 3 - Nebezpečí pro vodní prostředí – chronická, kategorie 3; Asp. Tox. 1 - Toxicita při vdechnutí, kategorie 1; Eye Dam. 1 - Vážné poškození očí / podráždění očí, kategorie 1; Eye Irrit. 2 - Vážné poškození očí / podráždění očí, kategorie 2; Flam. Liq. 2 - Hořlavé kapaliny, kategorie 2; Flam. Liq. 3 - Hořlavé kapaliny, kategorie 3; Repr. 2 - Toxicita pro reprodukci, kategorie 2; Skin Irrit. 2 - Žíravost/dráždivost pro kůži, kategorie 2; STOT RE 2 - Toxicita pro specifické cílové orgány po opakované expozici, kategorie 2; STOT SE 3 - Toxicita pro specifické cílové orgány po jednorázové expozici, kategorie 3; EUH066 – Opakovaná expozice může způsobit vysušení nebo popraskání kůže; H225 – Vysoce hořlavá kapalina a páry.; H226 – Hořlavá kapalina a páry; H302 - Zdraví škodlivý při požití.; H304 – Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.; H312 – Zdraví škodlivý při styku s kůží; H315 – Dráždí kůži.; H318 - Způsobuje vážné poškození očí.; H319 – Způsobuje vážné podráždění očí.; H332 – Zdraví škodlivý při styku s kůží; H335 - Může způsobit podráždění dýchacích cest.; H336 – Může způsobit ospalost nebo závratě.; H361 – Podezření na poškození reprodukční schopnosti nebo plodu v těle matky.; H373 - Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.

16.6 Zpracovatel klasifikace a bezpečnostního listu

Ing. Alena Hradilová, tel. 572527452, e-mail: hradilova@colorlak.cz

16.7 Kontaktní osoby

Ing. Dana Marešová, tel. 572527476, e-mail: maresova@colorlak.cz